

Ekonomska aktivnost

U 3.2020. industrijska je proizvodnja pala -4,9%, a prerađivačka je niža -6,9%, a od 1.-3.2020. pad je industrije -4,2%. U 2020. HR BDP VRH projicira pad -9,4%, a EK -9,1%, a za 2021. rast HR BDP VRH, za +6,1%, a EK +7,5%.

U 3.2020., primarno poradi COVID-19 pandemije, ukupna je industrijska proizvodnja u HR, prema kalendarski prilagođenim danima, na godišnjoj razini, je zadržala trend smanjivanja sa ubrzanim padom -4,9%, započevši u 11.2019. Prerađivačka industrija, na godišnjoj razini, ubrzala je pad na -6,9%, a trend je pada od 10.2019., a proizvodnja raste samo u prehrambenoj +5,1%, papirnoj +6,0% i najviše

+230,8% kod koka i rafiniranih naftnih derivata. U 3.2020., na mjesečnoj razini, ukupna industrijska proizvodnja pada -2,8%, a prerađivačka pada visokih -6,6%. Za razdoblje 1.-3.2020., izvorni indeksi, industrijska proizvodnja je manja za -4,2%, a prerađivačka -3,9%. U 3.2020. HR, nakon trenda od 6 godina rasta, bilježi snažan pad realnog prometa

u trgovini na malo, na godišnjoj razini, -7,0%, nominalno pad je -6,8%, a na mjesečnoj razini pad je, nominalno -12,5%, a realno rast -11,7%, dok je za razdoblje 1.-3.2020. promet još uvijek veći realno +0,9%, nominalno +2,3%. Pad HR BDP-a u 2020. projicira VRH za -9,8%, EK -9,1%, po jačini 4. u EU, EBRD -7,0% U 2021. rast HR BDP-a VRH projicira na +6,1%, najveći unazad 25 godina, EK na +7,5%, EBRD +6,0%. Prevladavaju pozitivni rizici, a isključuje se mogućnost ponovne pojave epidemije COVID-19 u 2020. i 2021., očekuje se određen u 2020., a u 2021. značajan doprinos inozemnog turizma i potražnje od glavnih vanjskotrovninskih partnera u 2021., isključuje se mogućnost reformski zastoj, i onako neefikasne

javne uprave, poradi parlamentarnih izbora i formiranja VRH u II. pol. 2020. Uz kronični izostanak jedinstvene vizije HR blagostanja i bogatstva nacije, u reformama je često prisutno ponavljanje sličnih reformskih namjera iz 2019., nisko cilijano podizanje HR konkurentnosti, skromne reforme sukladne novoj realnosti i/ili EU prioritetima, izazovima i/ili ključnim omogućujućim tehnologijama (KET); održivi razvoj, sveobuhvatni zeleni plan, dinamična uspostava digitalnog društva-ICT, IPR, TENs, autonomna logistika, provedena cirkularna ekonomija, široki spektar učinkovitih industrija zdravlja i industrija 4.0, brojnih kreativnih industrija, a utemeljeno i protkano lepezama sustavne VRH podrške i poticaja nove individualne, organizacijske i društvene kreativnosti, inovativnosti. izvrsnosti i integriteta.

Životni standard i raspoloženje potrošača

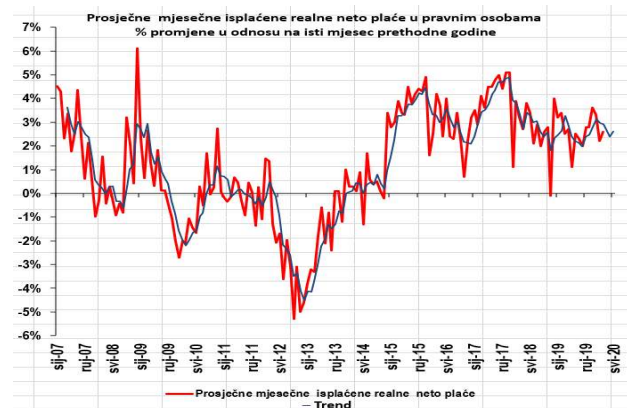
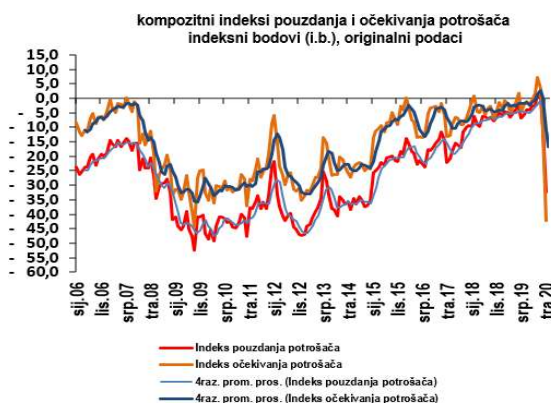
U 2.2020. prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenom realno veća +2,6%, nominalno +4,1% na 6.789 kuna. Medijalna neto plaća bila je 5.705 kuna. Dramatičan pad indeksi sentimenta potrošača (IPP i IOP) u 4.2020.

U 2.2019., u HR, prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama bila je 6.789 kuna, što je 7 kuna manje ili -0,1% manje nominalno, više +0,2% realno na mjesečnoj razini, na godišnjoj razini bila je nominalno viša +4,1%, realno viša +2,6%, a u razdoblju

1.-2.2020. iznosila je 6793 kune, nominalno više +4,2%, a realno +2,5% na godišnjoj. U 2.2020. medijalna je neto plaća 5705 kuna, 141 kunu manje prema 1.2020. U 5.2020. rebalansom državnog proračuna HR, se za provedbu mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta poduzetnicima pogođenima virusom

COVID-19 na svim kategorijama rashoda osigurava 6,7 milijardi kuna. U 4.2020. izvršena je preraspodjela VRH u iznosu od 1,8 milijardi kuna, a rebalansom za 2020. godinu osigurava se dodatnih 4,9 milijardi kuna od čega je, na ovoj kategoriji rashoda planirano 4,5 mlrd. kuna. Krajem 4. 2020. godine, poradi na 3 mjeseca obustave ovrha, samo 9.637 građana u iznosu 817,1 mil. kuna nije podmirilo svoje dospjele neizvršene osnove za plaćanje, prema 238.135 na kraju 3.2020. kada je dug iznosio je 16,57 mlrd. kuna. Hrvatska demokracija je u konsolidaciji u 2020, prema Transformacijskom indeksu (TI) Zaklade Bertelsmann. Zadovoljstvo funkcioniranjem demokracijom je vrlo

nisko jer samo 27% populacije je zadovoljno, a to je 2 najniži rezultat među DČ EU čiji je prosjek 56% zadovoljnih, što je povezano sa visokom percepcijom korupcije. U 4.2020. daljnje povijesno, dramatično pogoršanje indeksa pouzdanja potrošača (IPP) na -32,2 boda, mjesečni pad za 22,3, a godišnji pad za 27,4 boda, najniža razina od 5.2014. (-34,5), kao i pad indeksa očekivanja potrošača (IOP) na -42,1 boda, mjesečni pad za 30,4, a godišnji pad 39,5 boda, najniža vrijednost od 8.2009. (-44,5). IOP dominantno pada poradi izuzetno loših očekivanja glede ukupne ekonomske situacije tijekom sljedećih 12 mjeseci u Hrvatskoj, indeks -58,4 boda, bitno naniža razina u zadnjih 21. godinu.

Vanjska trgovina i svijet

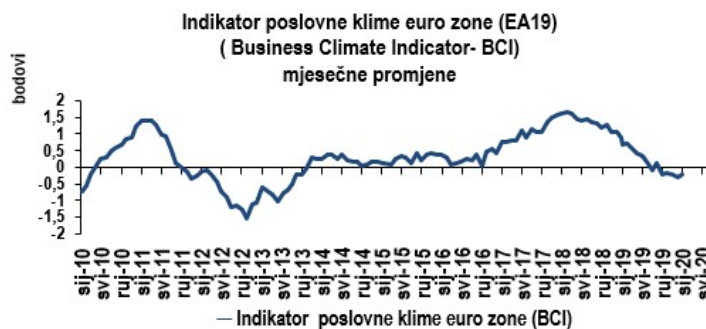
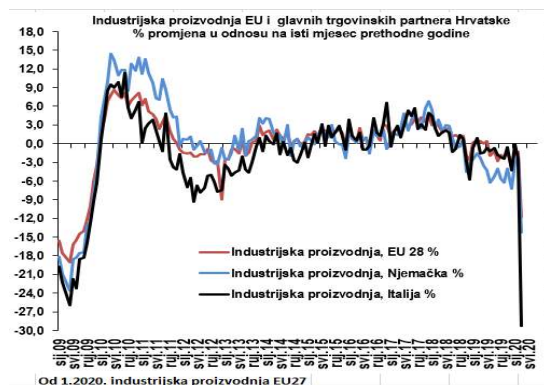
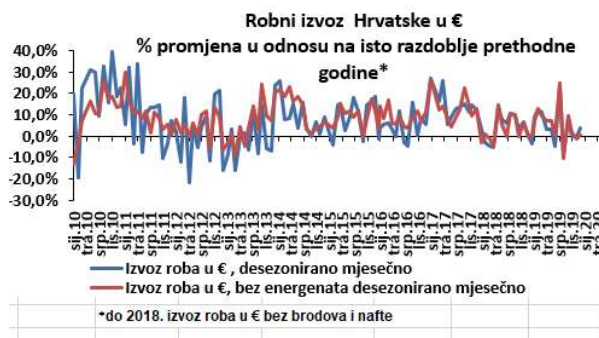
Od 1.-3.2020. ukupni robni izvoz HR, izražen u €, manji -0,4%. Industrijska je proizvodnja u 3.2019. u EU27 je povjesno pala -11,8%, u EA19 -12,9%, u Njemačkoj je pad -14,2%, u Italiji je pad -29,4%. Za 2020. EK projicira pad BDP za EU -7,4%, za EA19 -7,7%, Njemačke -6,5%, Italije -9,5%, Slovenije -7,0. U 2020 ECB će otkupiti 750 mlrd.€ obveznica DČ EA. U 1.kv. 2020. BDP SAD će pasti za 4,8%, a 6 tjedana od početka pandemije COVID-19 preko 33,3 milijuna je ostalo bez posla uz najvišu stopu nezaposlenosti od 14,7% u 100 g. .

U razdoblju 1.-3.2020. (preliminarni podaci DZS) ukupni robni izvoz HR iznosio je 3,625 mlrd. € i bio je manji blagih -0,4%, dok je 1.-2.2020., bio veći +5,5%. U EU27 povećan je za +3,0% i iznosio je 2,754 mlrd. € sa 71,0% udjela u ukupnom, prema 67,5% za 1.-2.2020. U 1.-3.2020. pokrivenost izvoza uvozom je na 60,5% prema 59,7% u 1.-3.2019., a saldo robne razmjene bio je negativan -2,369 mlrd. € i manji je prema 1.-3.2019., za 82,3 mil. €. Projicira se pad izvoza

roba i usluga za 2020. VRH -30,0%, EK pad za -29,1%, pad uvoza roba i usluga VRH za -23,4%, EK pad za -21,2%, uz streloviti optimistični u 2021. rast izvoza roba i usluga VRH +32,5%, EK +23,4%, a rast uvoza roba i usluga VRH za +27,6%, EK rast za +23,4%. U 3.2019. industrijska je proizvodnja, desezonirano, na godišnjoj razini, pala -11,8%, u EU27, u EA19 je pala -12,9%, a na mjesečnoj razini u EU27 je pala -10,4%, a u EA19 je manja -11,3%. Od vodećih HR vanjskotrgovinskih partnera u Njemačkoj je pala -14,2% na

godišnjoj razini, uz pad od -11,2% mjesečno, a je u Italiji, na godišnjoj razini, je pala -29,3%, a na mjesečnoj razini je pad -28,4%. U 1.kv.2020. BDP, sezonski prilagođen, u EU je pao -2,6% u EA -3,2%, Njemačkoj -2,3%, Italiji -4,8%, na godišnjoj razini, a na kvartalnoj razini pad je u EU-3,3%, EA -3,9%, Njemačkoj -2,2% i Italiji -4,7%. Za 2020. pad BDP, EK projicira za sve DČ EU, prosjek EU -7,4%, EA -7,7%, Njemačku -6,5%, Italiju -9,5%, Slovenija -7,0%, a za 2021. rast za sve DČ, prosjek EU +6,1%, EA +6,3%, Njemačku +5,9%, Italiju +6,5%, Sloveniju +6,7%. U 2020. u Italiji, prvom po veličini vanjskotrgovinskom partneru HR, udio javnog duga nakon u 2019. 136%, mogao bi porasti na do 180%, što da bi izbjegla bankrot ili restrukturiranje duga, stavlja Italiju pred snažnu ovisnost od ECB i drugih vanjskih izvora financiranja. Nasuprot Italiji u Njemačkoj udio javnog duga bi mogao blago porasti sa 82% u 2019. na 83% 2020. U 4.2020. njemački IFO indeks, koji je odličan kratkoročni navješćujući pokazatelj proizvodnje i poslovnog povjerenja je snažnim padom na 74,3 boda prema 86,1 boda u 3.2020. dosegao najnižu razinu otkako se ovaj indeks izračunava. Od početka COVID-19 krize u Europi preko 35 milijuna radnika u 5 najvećih europskih gospodarstava trenutno dobiva dio plaće od države, što čini više od 1/3 radne snage u vodećim DČ EU. U 4.2020. ECB je zadržala postojeće kamatne stope, olakšala financiranje realnog sektora, jer je

omogućila bankama privremeno korištenje kapitalnih i likvidnosnih rezervi kroz operacije PELTRO. ECB je pokrenuo i novi privremeni hitni program kupnje zbog pandemije (Pandemic Emergency Purchase Programme-PEPP) u visini 750 mlrd € koji će se provoditi barem do kraja 2020. BDP SAD je pao -4,8% u 1. kv.2020. u odnosu na isti period prošle godine, prva je službena procjena. To je prvi pad od 2014. godine i najveći tromjesečni pad otkad je zemlja bila u recesiji prije više od 10 godina. U SAD u 6 tjedana od početka pandemije COVID-19 33,3 milijuna zaposlenih ostalo je bez posla, što je oko 20% radne snage, a stopa nezaposlenosti porasla je sa 3,5% u 2.2020. na 14,7% što je više nego u bilo kojem trenutku Velike depresije. Preko 100 država od MMF je već zatražilo pomoć, a kroz mehanizam preraspodjele tisuće milijardi SAD dolara mogu ublažiti posljedice prvih nekoliko mjeseci. Istraživanja iskustva povijesti kriza urađeno u SAD ukazuju da se gospodarstva lakše oporavljaju nakon ratova, ponajprije kroz obnovu infrastrukture, dok kod smrtonosnih pandemija je oporavak bitno sporiji, jer one uništavaju rad. U pogledu izlaska iz krize u provedenim anketama u naprednim ekonomijama između četiri dobra scenarija, klasične, iako malo razvučene "U" i "V" krivulje koje predviđaju potpuni rastanak s virusom prije oporavka i dvije vrste nazubljenog "zmajskog repa", bržu i sporu, koji nakon strmog pada duljim ili kraćim izlaznim krakom "repa" nadomješta klasični "V" obrazac najveći broj anketiranih menadžera kao najvjerojatniji scenarij odabrao je "usporenog zmaja" koji stiže kao posljedica dugotrajnog suživota s kontroliranim, ali povratnički raspoloženim virusom.

Mišljenja koja se iznose u ovoj publikaciji ne predstavljaju preporuku za ulaganje ili investicijski savjet. HUP ne jamči točnost primarnih statističkih izvora na temelju kojih su sastavljeni prikazi i napisani komentari. Izvori: www.dzs.hr, Priopćenja; www.hzz.hr, Bilten; www.hnb.hr, Statistika; www.imf.org, World Economic Outlook, www.erstegroup.com, CEE Macro/Fixed Income Daily, Europska Komisija